

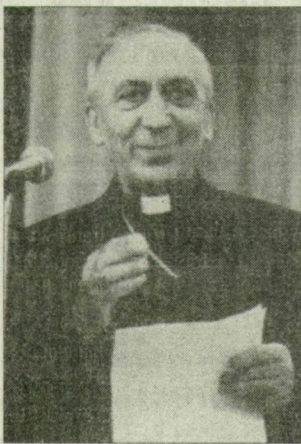
Lélekemelő ünnepséggel

Megnyílt a Karolina iskola

„A Karolina Elemi Iskola és Gimnázium évnnyitó szentmiséjét az Alsóvárosi Ferences Templomban celebrálta dr. Gyulay Endre szegedi-csanádi megyéspüspök, a Szentlélek erejét hívva segítségül az iskola küldetésének teljesítéséhez. Amit Isten, haza- és emberszeretetre nevelésben, a közösségért való munkálkodásban, a példaadásban jelölt meg prédikációjában.

A lélekemelő szertartás után került sor a rendalapító Boldog M. Terézia anya közvetlen munkatársáról, a Mária Karolina anyáról, a nagy missziós vállalkozóról és nevelőről anyaiskola növendékei, a testvériskolák képviselői, a rend előjárói, egyházi és világi vezetők. Köztük *Angelo Acerpi* érsek, apostoli nuncius, *dr. Farkas László* államtitkár, köztársasági megbízott, *dr. Ványai Éva*, Szeged alpolgármestere.

A tartományi rendfőnöknő, *Josephina nővér* felidézte a rend korábbi itteni működését, köszönetet mondott az iskola életrehívóinak, tolmácsolta *dr. Paskai László* primás jókívánásait az újrainduló tanintézetnek. Melyet *Angelo Acerbi* köszöntött, beszédének elején

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

Angelo Acerpi pápai nuncius a kersztény értékek Magyarországra való visszahozatalát fontos tennivalónak nevezte

magyar szavakkal. Emlékezett a nővéreket arra, feladatuk nemcsak a tanítás, de a szívek megnyitása is az evangéliumra; a világi tanárokat, hogy a tudomány átadása mellett a fiatalok lelkiismeretét is érlelniük kell; a szülőket, hogy gyermekeik ne lánssanak ellentmondást a családi és az iskolai tapasztalásaik között. Mindannyiuk számára tennivalóként jelölte meg a keresztyény értékek visszahozását Magyarországra, Jézus Krisztus iskolájának megteremtését, s vele a jövő építését.

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium, s a kultuszminiszter nevében *dr. Kozenszki Richárd* miniszteri tanácsos köszöntötte az iskolát, kívánva, legyen az katolikus, a tradíciók őrzője, kultúra teremője, a jóság, a szépség, a szabadság politikájától mentes helye. Szeged alpolgármestere kifejezésre juttatta, hogy a város életében jelentős esemény az iskola indulása, s kívánta, olyan színvonalú munkát végezzenek benne, mint amennyi buzgalom a létrehozásában megnyilvánult.

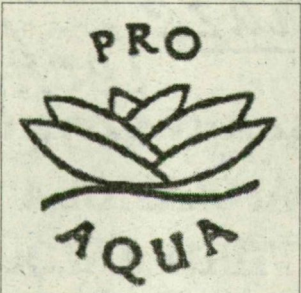
Az ünnepélyes tanévnyitón az új növendékeket üdvözölte az öregdiákok képviselője, valamint *Vargacz M. Krisztina* igazgató nővér, aki köszönetet mondott az intézet megteremtéséhez segítséget nyújtóknak. Elmondta, elszánt és rátermett tantestületük készen áll, hogy névadójuk példájához méltón felvállalja a jelent, hét osztályban 194 diák oktatását-nevelését, az iskola további bővítését, a magyar jövő alakításában való részvételt, karizmatikus küldetésüket. Mit azok között a falak között bontakoztatnak ki, melyeket a tanévnyitó végén dr. Gyulay Endre megszentelt.

SZABÓ MAGDOLNA

A Magyar Hidrológiai Társaság jubileuma

A vízről szóló tudomány

A Magyar Hidrológiai Társaság 75. éves jubileuma alkalmából megrendezett ünnepi közgyűlés résztvevőit dr. Juhász József, a társaság elnöke üdvözölte, majd Göncz Árpád köztársasági elnök tartott előadást. Bevezetőjében emlékeztetett arra, hogy korunkban a legsemmlegesebb tudományok is lépten-nyomon belegabalyodnak a politikába, mert a politikát alakító hatalom és a politikát ugyancsak alakító ellenzéke érdekei szerint igyekszik kijelölni a tudományok irányait és felhasználni eredményeit. A vízügyesek különösen jól tudhatják ezt, hisz a saját bőrükön érezhették és érezhetik, hogy míg személytelen tudományukat igyekeznek művelni tehetségük és legjobb tudásuk szerint, annak politikai értéke attól függően tetszik másnak, hogy melyik székértárból nézik. A dunai vízlépcső úgy talán még mindig a legfrissebb példa erre, hiszen nincs lezárva, még kavarnak az indulatok és a vélemények. A vízgyűes, amióta csak létezik a vízgyű tudománya, mindig beavatkozott a természet eredendő rendjébe – mondotta a köztársasági elnök –, de a magyar vízgyű nagyjainak munkásságából talán a legfontosabbat tanulhatjuk meg: az arányérzéklet, a mértéket. Azt, hogy a bennünket körülvevő természeti táj meddig viseli, meddig viselheti el a művi beavatkozásunk, és mikor kell meghallanunk a jajsavát, mikor érünk el a végső határig. A Magyar Hidrológiai Társaság úgy él bennem – hangoztatta Göncz Árpád –, hogy annak alapító és meghatározó tagjai mindig is ismerték a mértéket. Nem voltak híján sem tudásnak, sem az alázatnak, ezért is jellemezhet

társaság tudományos munkáját minden időben a szakmai tárgyilagosság és előrelátás. Légyen bár szó a Balaton védelméről, a környezet- és vízszennyezés keserű következményeinek megsejtéséről, azaz minden olyan, tudományos témaként is jelentkező ügyről, melyekben a vízgyűesek csak hallathatták szavukat, de a döntéshozók csak annyit hallottak meg belőle, amennyit meg akartak hallani. Ennek az árát végső soron a magyar társadalom fizette meg, sőt nem egy esetben fizeti még ma is, és fizeti a jövőben.

Előadásának befejező részében Göncz Árpád hangsúlyozta, hogy a hidrológiai társaság háromnegyed évszázados fennállása alatt fel nem becslhető szolgálatot tett hazánknak, nemzetünknek.

A köztársasági elnök előadását *Raum László* főtitkári beszámolója követte, majd *Siklós Csaba* közlekedési, hírközlési és vízgyűi miniszter tartott előadást a vízgyűi politika aktuális kérdéseiről. A magyar vízgazdálkodás megújulását sürgetendő vázolta, mit kell tenni ennek érdekében. Mindezekelőtt még ebben az esztendőben meg kell alkotni a vízgyűi törvényt, amelyben rögzíteni szükséges az önkormányzati teherviselést, gondoskodást, illetve az állami szerepvállalást. A vízgyűekkel

kapcsolatos költségeket ott kell viselni, ahol jelentkeznek – húzta alá a miniszter. Ugyanakkor hangsúlyozta, elkülönített vízgyűi alapra van szükség a költségek fedezése érdekében, és élni kell a külföldi tőke és hitelek lehetőségével is. Kiemelt teendőként említette a vízgyűi szervezetek átalakítását. Legközelebbi feladatként az egészséges ivóvízellátási program megvalósítását jelölte meg, melyet 1994 végére szándékoznak befejezni. Sürgető feladat a csatornázás elmaradottságának felszámolása.

A közgyűlésen felszólaló *Szabó Iván* ipari és kereskedelmi miniszter szerint a vízgyűet akár ez a minisztérium is kezelhetné – az ipar akkora vízfogyasztó. A miniszter számvetése szerint a hazai vízforgalom 70-80 százalékat az ipar használja fel, s ennek mértéke megegyezik a kibocsátott szennyezés mértékével is. Szabó Iván jó eredményként értékelte viszont, hogy a 80-as években az ipari vízfelhasználás nem nőtt az ipari termeléssel, ami annak volt köszönhető, hogy a víz fogyasztási díja megemelkedett. A miniszter ismertette a tárca terveit a magyarországi ipari vállalkozások vízgyűi vonatkozásai kapcsán. Mint elmondta, a vállalatokat a jövőben nem tevékenységükbe beleszólvá készítetik a racionálisabb és jobb környezeti szemléletű vízgazdálkodásra, hanem inkább be- és kimeneti kritériumokkal kívánnak szabályozni.

A Magyar Hidrológiai Társaság jubileumi programja ma, hétfőn, és holnap, kedden, a társaság X. vándorgyűlésével folytatódik.

KALOCSAI KATALIN

Panorámajelenségek

Európai körképszakértők tanácskozása Szegeden

FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

A résztvevők Trogmayer Ottó német nyelvű előadását hallgatják.

Előadást tartott Trogmayer Ottó (Szeged), Gabriele Koller (Németország), Ingrid Stümmmer (Németország), Herbert van der Donk (Hollandia), Beata Stragierowitz (Lengyelország), André Meyer (Svájc) és Szűcs Árpád (Szeged). Az előadásokat és vitát követően előterjesztettek egy állásfoglalást, mely szorgalmazza az európai körképek közötti együttműködést, információ- és dokumentumcserét, a propagandalehetőségeket stb. A tanácskozás több mint 30 résztvevője ma Ópusztaszerre látogat, ahol megtekintik a Feszty-körkép restaurálási munkálatait, majd a panorámakép befogadására épült hatalmas múzeumi csarnokot.

A tanácskozás befejeztével néhány résztvevővel beszélgettem. *Gabrielle Koller* elmondta, hogy Európa mintegy 30 körképét tematikailag tulajdonképpen három csoportra oszthatjuk: csataképekre, bibliai, illetve vallási tárgyú alkotásokra és tájábrázolásokra. A Hollandiából érkezett *H. C. de Herder* elmondta, hogy az ő panorámaképük olyan tengerparti homokdűnarendszert őrzött meg az utókornak, amelyet az ipari civilizáció, a gazdasági fejlődés elpusztított. Így, szemben bizonyos közép-európai körképek történelmi, politikai töltésével, az ő képük semmilyen aktuális tematikát nem hordoz. Ehhez kapcsolódott a lengyel *Henryk Lipowicz*, aki a Feszty-körkép felújítási munkálatait

A Szegedi Móra Ferenc Múzeumban vasárnap délelőtt Lehmann István, a megyei közgyűlés elnöke nyitotta meg az európai panorámaképek szakértőinek konferenciáját. A hazai szakembereken kívül bolgár, német, holland, svájci, dán, orosz és lengyel résztvevők tisztelték meg a tanácskozást, mely az 1985-ös luzerni összefüvetel után a második ilyen jellegű konferencia.

vezeti, hogy a közép-európai körképek nem véletlenül jelentik egy-egy nemzet azonosságátudatának képi megjelenéseit. A wroclawi panorámakép például a lengyel parasztok felkelését ábrázolja a fehérorosz elnyomók ellen. Cso-da-e, ha egészen 1980-ig nem kerülhetett a nagyközönség elé. Arra a kérdésre, hogy vajon mi a titka annak, hogy a körképeket oly sokat látogatják, meglehetősen ellentétes válaszokat kaptam. *Daniam M. Widmer*, aki Svájcól érkezett, némi keserűséggel állapította meg, hogy az ő körképük, amely a háborúból visszatérő lakosság életkezdését ábrázolja, nemigen népszerű. Minden svájci egyszer iskolai kiránduláskor, a többi látogató főleg amerikai és japán turista. H. C. de Herder ehhez

azt tette hozzá, hogy Hollandiában egy ember legalább háromszor nézi meg a körképet, gyerekként, gyerekével, és az unokájával. *Gabrielle Koller*, aki egy vallási témájú panorámaképet képvisel, elmondta, hogy az alkotás egy jelentős zárandokhelyen található, s így annak mintegy kísérlő látványossága.

Beszélgetőpartnereim egyértelműen állították, hogy nagyon hasznos és tartalmas tanácskozás részesei voltak. Kiderült, hogy a panorámaképeknek nagyon sok azonos problémájuk van, s „nem kell külön-külön feltalálni a kereket”. Az együttműködés legfontosabb területei a helyreállítás, illetve megóvás; a körképpel kapcsolatos épület; a látványosság propaganda, illetve üzleti oldala. Amikor azt kérdeztem, vajon egy-egy mű restaurálásakor a kifejezetten szakmai, technikai és technológiai kérdéseken túl van-e egységes álláspont művészeti- etikai kérdésekben, a válasz egyértelmű volt: ezt nemzetközi etikai kódex határozza meg, melynek lényege a tökéletes dokumentáció, az eredetihez való legteljesebb visszatérés és a maximális alkotói alázat.

T. L.

Tőkés István előadása

Hány millió magyar él Erdélyben?

Szombat délután Tőkés István professzor, a kolozsvári református teológia tanára, az erdélyi Kereszténydemokrata Párt elnöke tartott előadást a helybéli KDNP székházában Erdély ma és holnap címmel. A teológus elmondta, véleménye némiképp eltér az RMDSZ hivatalos irányvonalától, de még családtagjainak álláspontjától is. Arról van szó tudniillik, mi ma a romániai magyarság legégetőbb problémája. S akkor az előadás címe is némi módosításra szorul, hiszen Erdély hagyományos régiója nem öleli fel Romániának azokat a területeit, ahol magyarok élnek.

Tőkés István szerint egyetlen igazi nagy kérdése van a romániai magyarságnak, s ez nem a nyelv, nem a kultúra ügye, mint inkább egzisztenciális kérdés, vagyis az, hogy a magyarság biológiaiilag fenn tudja-e tartani magát. Az 1977-ben tartott népszámlálás eredménye szerint 1,7 milliónál valamivel több magyar élt Romániában. Az idei februári népszámlálás azonban már csak 1,6 milliót számolt. A fogyás tehát mintegy százezres

nagyságrendű. Tőkés István elmondta azt is, hogy fia, *Tőkés László* egyházi népszámlálást kezdeményezett a pontosabb adatok érdekében. A februári adatokból például egészében hiányoznak a csángók, akik *Kallós Zoltán* szerint még ma is körülbelül százezren lehetnek. Tőkés István négy alapvető okra vezette vissza a lélekszám százezres apadását: 1. A család. 2. A kivándorlás. 3. Az asszimiláció. 4. A természetes

fogyás. A teológus szerint a legfontosabb ok a harmadik, hiszen a statisztikák azt mutatják, hogy vegyes házasságok esetén az utódok 90 százaléka románá válik. A romániai magyarság sorsa egzisztenciálisan a magyar anyáktól és édesapáktól függ, ehhez képest szinte lényegtelen, mi történik a nagypolitikában.

DAL